

ljenju toliko umorov in drugih zločinov.

Najbolj čuden spomenik

bodo v kratkem odkrili na Poljskem. Neki kipar je predlagal, naj postavijo v Varšavi bronasti kip, katerega glava se da odstraniti. Svoj predlog je utemeljil kipar takole: »Slava zelo hitro mine. Poljska potrebuje mnogo narodnih junakov. Oblasti bi morale za to skrbeti, da pridejo ti junaki do obče slave baš tedaj, ko je narod najbolj navdušen za njihove zasluge.«

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. Tukajšnje prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 12. junija ob 3. uri popoldne veliko javno tombolo. Dobitki so dragoceni, in sicer: prvovrstno moško kožo, lepa omara, okopalnik, postelja z nočno omarico, osipalnik, miza z dvema stoloma, blago za moško obleko, blago za žensko obleko, žepna ura, fino ogledalo s stojalom. Nadalje še več kot 200 drugih koristnih dobitkov v vrednosti 10.000 Din. Cena tablici samo Din 2.50. Prosimo vsa sosedna društva, da za ta dan ne prirejajo svojih prireditev, ampak pridite vsi ta dan na Črešnjevec. Ker je čisti dobiček namenjen v korist gradnje društvenega doma, vabi odbor na obilen obisk.

Prosvetno društvo pri Sv. Vidu pri Ptujju priredi dne 5. junija popoldne ob 3. uri pri g. Francu Vavpotiču v Gočevi pri Sv. Rupertu v Slov. goricah igro dr. Kreka: »Tri sestre«. Pred in po igri poje pevski zbor venček narodnih pesmi. Na svidenje v Gočevi!

St. Andraž pri Velenju. Ponovno vabimo naše prijatelje iz domače ter iz sosednih župnij, da se sigurno udeležijo tridejanske igre »Pri kapelici«, ki jo uprizori katoliško prosvetno društvo v nedeljo, dne 5. junija ob 3. uri popoldne v društvenem domu. Igra je tako napevna, obenem pa tako šaljiva in ganljiva, da bo vsakemu žal, kdor ne bo prišel pogledat. Nastopil bo tudi pevski zbor z večjim številom pevskih točk. Vstopnina je pa tudi tako nizka:

da zaradi nje pač vsak lahko pride pogledat. Zato vljudno vabljeni vsi!

Deželani, usmilite se revnih otrok!

V začetku maja se je obrnil škofijski odbor K. A. v Mariboru na župne urade - bolj premožnih krajev s sledečo prošnjo:

Prečastitim župnim uradom.

Beda gostuje v splošnem povsod. Najhuje gospodarji po trgih in mestih. Tam ne le denarja ni, marveč je na stotine hiš, družin, ki čisto niti koščka kruha nimajo.

Najbolj so prizadeti otroci, ker položaja ne razumejo in se jim zdi čudno, da so nekateri lepo oblečeni in jedo bel kruh, oni pa morajo hoditi napol nagi in dostikrat niti črnega kruha nimajo. Človek lahko na vsakem oglu nalleti na take reveže, blede, suhe, bolehave... Iztegujejo roko in prosijo za kako malenkost. Človeku se krči srce od sočutja, ko jih gleda.

Koncem junija se začnejo šolske počitnice. Kako veselo bodo vriskali vaški otroci! Med poljem in travniki se bodo solnčili in srkali vase sveži zrak. Mestnim revežem se obraz ne bo razveselil niti med počitnicami. Njih niti v počitnicah ne pričakujejo nikake dobrote. Beda in pomanjkanje bo njihov delež tudi takrat. Prenašali jo bodo še težje, ker med šolskim letom so se vsaj v šoli raztresli.

Škofijski odbor li največjim revežem rad pripravil nekaj veselja. Na počitnice bi jih rad poslal, da bi se tudi oni enkrat navžili svežega zraka, napili toplega mleka in najedli kruha. Sam te akcije ne more izvesti, radi tega se obrača na Vas, gg. dušni pastirji.

V posameznih župnijah je gotovo večje število bogatih družin, ki bi poleg domačih družinskih članov lahko preživljale vsaj še enega otroka. K takim družinam bi lahko spravili naše mestne uboščke. Ti otroci bi pomagali pasti krave in opravljali druga lažja dela.

Odbor Vas prav toplo prosi, stopite k takim bogatim družinam, pojasnite jim ves položaj. Opišite bedo mestnih otrok tudi s prižnic. Ta in oni se bo gotovo omeščal.

Ko bo ta akcija končana, sporočite odboru, koliko otrok bi lahko poslali v Vašo župnijo. Ker čas beži, prosimo, da storite to čim prej.

Prosimo v imenu Kristusovem, ki je iz ljubezni do nas daroval vse in je zapovedal, da moramo potrebnim vsi izkazovati dela usmiljenja.

Ves trud bo Bog poplačal.

Jerebič Franc l. r., predsednik

Kolenc Franc l. r., tajnik.

S to prošnjo se odbor tem potom obrača na vse župne urade. Prošnja naj ne bo glas ypijočega v puščavi.

Obenem se obračamo na vse dobro ljudstvo na deželi. Nihče naj ne čaka, ali pride k njemu g. župnik ali g. kaplan, marveč kdor lahko sprejme kakega otroka, naj kar piše odboru (Tajništvo K. A. Maribor, Aleksandrova cesta 6/I.). Mestnih otrok se ni treba nobenemu bati, ker so tudi oni ljudje. Pomagali bodo pri vsakem delu, ki ne bo presegalo njihove moči. Ko pa se na jesen vrnejo, bodo doma z veseljem pripovedovali o dobrih ljudeh na deželi.

Dobro slovensko ljudstvo, odpri srce in roke ubogim mestnim šolarčkom!

Vuzenica. Po dolgi in težki bolezni je na binokšno nedeljo ob 17. uri umrla posestnica in gostilničarka gospa Julijana Gregl, splošno znana »Črešnikova teta«. G. Črešnik Anton je leta 1916 padel na soški fronti, tri leta pozneje je umrla njegova soproga ter zapustila tri male otročiče: sina in dve hčerki. K tem sirotam se je s svojega posestva v Ribnici na Pohorju preselila kot teta njihove pokojne matere neporočena Julijana Gregl in od takrat pa do svoje smrti kot najboljša mati skrbel za njih vzgojo v krščanskem in narodnem duhu, poleg tega pa je vodila Črešnikovo gostilno in celo gospodarstvo z obhudovalja vredno spretnostjo. Ker je bila do vsakogar prijazna in dobrohotna, si je pridobila srca Vuzeničanov in okoličanov, katerim ostane v blagem spominu. Bila je radodarna do revežev, pomagala je ljudem, če so bili v denarni zadregi, izdatno je podpirala tudi domače gasilno društvo. Opetovano previdena s svetotajstvi, je boguvdano pričakovala, da jo smrt reši hude-

željo, naj bi se ustanovil v Belgijskem Kongu živalski park. Dvajset let je minulo, predno so izpolnili pokojnikovo željo.

Nov tečaj mraza.

Rusko geografsko društvo je poslalo profesorja Obručeva v deželo Jakutov, kjer je učenjak odkril nov tečaj mraza na zemlji. V dolini Olmekeon je ekspedicija doživela temperaturo do 65.2 stopinj pod ničlo. Najprvo so člani odprave mislili, da so se zmotili, toda pozneje so se prepričali, da se niso prevarili. Sapa je zmrznila pri izdihavanju kakor bi šumela. Jakuti, ki jim je ta stvar dobro znana, imenujejo ta proces »šepetanje zvezd«. Do-

begu v nadi, da bo zaigral v hrvatsko-slavonski Krajini krvavo kolo, po čemur so hlepeli odločilni turški krvoloki.

Kakor hitro je došel Hasan v Bosno, je pričel vznemirjati obmejne kraje. Že 3. maja 1591. je naznanil ban Tomaž Erdedi karlovškemu generalu Andreju Turjaškemu, da je dal napraviti bosanski paša pri Svinjaru pod Gradiško iz ladij most čez Savo in bo udaril na Bihač ali na Slavonsko krajino. General je menil, da je Bihač v večji nevarnosti kot Sisek in je poslal zato tamšnjemu poveljniku pl. Obračanu 200 mož iz Karlovca na pomoč. Andrej Turjaški je pisal tudi kranjskim deželnim stanovom, naj mu pošljejo smodnika ter svinca ter vse pripravijo, da vpokličejo za slučaj potrebe domobrance.

Med tem je bil zbral Hasan krog sebe vse podrejene sandžake* in vojsko 18.000 mož. V prvih dneh avgusta je udaril s to armado proti Sisku. Trdnjava je bila last zagrebškega kapitlja,

* Berglerbegluki, katere smo prej omenili, so se delili v turški državi na sandžake. Načelovali so jim sandžaki ali pa so se imenovali tudi paše.

ki je določil za poveljnika kanonika Nikolaja Mikca in Štefana Kovačiča. Siščani so se pod svojima duhovnima poveljnikoma junaško branili in prizadeli Turkom mnogo škode. Ker so hkrati došle od vseh strani na pomoč krščanske čete, je prekinil Hasan že četrti dan obleganje in pričel umik proti Gradiški 11. avgusta.

Zagrebški kapitelj pa ni zaupal Hasanu, ampak je po njegovem odhodu Sisek zopet utrjeval. Vnovič je prosil pomoči slovenske dežele. Kranjci bi bili radi pomagali, ali so že bili razposlali svoje topove v Karlovec, Bihač in druge krajinske trdnjave, denarja pa niso imeli. Še za karlovško posadko so dobili le s težavo 2000 gld. na posodo, da so jih poslali Turjaškemu. Dežela je bila vsled vednih bojov tako obubožala, da ni mogla več pošteno preskrbljevati karlovške posadke. General Andrej Turjaški je bil prisiljen vsled pomanjkanja živeža razpustiti vojake po kmetih, da so se preživeli z ropom.

Hasan paša res ni dolgo miroval. Meseca oktobra 1591. je napadel Slavonsko krajino. Dril je s 16.000 možmi iz Vakarskega Sandžaka proti

ga trpljevala v njeni boleznih. Poleg sorodnikov od blizu in daleč in množice domačega ljudstva so se njenega pogreba udeležili polnoštevilo domači gasilci, gospod dekan pa ji je ob odprtem grobu izpregovoril v slovo ganljive besede. V miru počivaj, dobra »črešnikova teta«, in lahka ti, bodi zemljica pohorska! Za teboj je ostalo mnogo hvaležnih src, ki ti kličejo: Na svidenje nad zvezdami!

Trbonje. Komaj je nastopil veseli in cvetoč mesec maj, že so se žalostno oglašali zvonovi pri župni cerkvi in gori pri sv. Danijelu ter naznanjali daleč naokoli, da je pri nas umrl od kapi zadet Jurij Vrhnjak, po domače Urban, veleposestnik, star 68 let. V soboto, dne 7. maja, je dopoldne do 10. ure še sekal steljo, ko mu je postalo nenadoma slabo. Poprosil je ženo, naj mu skuha domačih zdravil, legel je v posteljo, a ni več spregovoril besede, toda žila je še močno bila. Poslal so po domačega g. župnika, ki je bolniku podelil sveto poslednje olje. Rajni je bil stebel katoličanstva, zaveden Slovenec in zvest naročnik in čitatelj »Slov. Gospodarja«. Vsled hrome noge in velike daljave od župne cerkve, ni mogel vedno obiskovati službe božje, pa je vselej zato doma zmolil vse tri dele rožnega venca. Bil je oče devetih otrok in oproščen davkov. Njegovega pogreba se je udeležilo mnogo dobrih faranov, sosedov, znancev, prijateljev in sorodnikov. Domače je nenadna smrt dobrega očeta zelo pretresla. — Poročila se je vrta mladenka Franca Šak, po domače Potočnikova z Jožefom Jeznik, posestnikom v Dravčah, in Ljudmila Gracej z Maksom Kupnik. V novi cerkveni skladni odbor so izvoljeni sledeči: Julij Sauko, trgovec, kot načelnik, Gašpar Korat, posestnik, Anton Korat, posestnik, Jakob Uršnik, po domače Kučej, posestnik in Gregor Rudolf, kovač.

Sv. Anton na Pohorju. God sv. Antona Pad., velikega čudodelnika, se bo obhajal slovesno v ponedeljek, dne 13. junija; na predvečer sprejem selniške procesije z Marijinim kipom, ki so ga svoječasno darovali Selničani, pozdravni govor in večernice. Drugi dan se začnejo svete maše ob 4. uri, ob 6. uri pridiga in peta sveta maša po namenu selniške procesije, procesije iz Vuzenice in Ribnice, tihe sv. maše, ob 10. uri pridiga in slovesna sveta maša za dobrotnike cerkve; pri obeh opraviilih darovanje za cer-

kvne potrebe. Za prejem svetih zakramentov bo dovolj prilike. Lepa nedelja se bo obhajala naslednjo nedeljo, 19. junija, dvojno sveto opravilo, in sicer ob 6. in 10. uri. Častilci sv. Antona, pridite v obilnem številu!

Jarenina. V ponedeljek, dne 23. maja smo spremili k zadnjemu počitku nad vse spoštovano veleposestnico Elizabeto Ledinek. Mnogoštevilna množica pogrebcev je pokazala, kako je vse spoštovano rajno. Saj si je pa to tudi zaslužila. Bila je to ženska, da malo takih. Bila je izvrstna gospodinja, gostoljubna, nad vse prijazna in resnično pobožna. Rada je podpirala domačo cerkev ter bila dolga leta navdušena cerkvena pevka, ki je s svojim krasnim glasom povzdigovala čast božjo. Posebno pa je omeniti, da je imela veliko usmiljenje do revežev. Bila je res druga Elizabeta Turinška. Bog pa jo je obiskal z hudo boleznijo — imela je raka — kar pa je z angelsko potrpežljivostjo prenašala. Trpela je skoraj tri leta. Ker pa je bila posebna častilka Matere božje, jo je Bog gotovo za plačilo njene potrpežljivosti poklical k sebi v tem, Mariji posvečenem mesecu, staro 57 let. Pri njenem pogrebu so bili trije g. duhovniki, med njimi dolgoletni prijatelj Ledinekove hiše, šentiljski g. župnik, nekdanji jareninski kaplan. Na pokopališču je imel č. g. kanonik Jožef Čizek prekrasen, zelo ganljiv govor v slovo, pri katerem je ostalo le malokatero oko suho — celo možje so jokali. Jarenina je izgubila z rajno veliko. Navadno posvetni ljudje ne obračajo oseb, ki so pobožne in članice raznih katol. društev, a pri rajni je bila to izjema. Spoštovalo jo je vse radi njene resnične pobožnosti in drugih lepih lastnosti. Z njo je Jarenina res izgubila svetnico. Ona je bila ena tistih izmed zdaj že redkih faranov, radi katerih je dobila Jarenina primerek »pobožna«. Naj bo rajni zemljica lahka! Naj počiva v miru! Naj dobi posnemovalce!

Gornja Sv. Kungota. Prihodnjo nedeljo, dne 5. junija slavi župnija Gornja Sv. Kungota praznik presv. Srca Jezusovega. Služili se bodo dva dve sveti maši, in sicer prva ob 6. uri, druga pa ob 9. uri. Pred drugo sveto mašo procesija s kipom božjega Srca po vasi.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Toliko kresov v proslavo 60 letnice dr. Korošca kakor pri nas menda ni bilo v nobeni slovenjgoriški župniji. Na vsakem bolj vidnem kraju je piapolat

ogenj. Najodličnejši kres pa se je kuril med pokanjem možnarjev, ob čarobno lepih raketah in bajno razsvetljavo na znanem visokem Drankovcu, odkoder se vidijo ne samo cele Slovenske gorice, ampak tudi daleč po lepem zelenem Pohorju in v Prekmurje. Blizu 200 veselih gledalcev je mrgolelo okoli ognja, ki je s svojo mogočnostjo kazal našo ljubezen do voditelja slovenskega naroda.

Sv. Vid pri Ptuj. V nedeljo, dne 22. maja je priredila Jadranska straža iz Ptuja izlet k nam. Naše poverjenišvo je v zvezi s Prosvetnim društvom napravilo lepo uspešno akademijo. Pevci so pod vodstvom spretnega g. organista zapeli prelepo pesem »Buči, morje adrijsko«. Otroci so deklamirali v zboru pesem morju v pozdrav. G. župnik je nato govoril o morju in pokazal njegovo korist, pa pokazal tudi na koristi, ki jih imamo mi od morja. Njegov govor je bil sprejet z velikim odobravanjem. Mali kino aparat nam je pokazal lepoto morja. Tako je ta akademija spet pokazala, kako se naša društva gibljejo in delajo za procvit kulture in dobrobit domovine. — V torek je pogorela hiša posestnika Filipaja v Trzcu. Bil je le malo zavarovan. — Gasilci v Jurčevcu so si kupili motorno brizgalno in avto. Mlademu društvu čestitamo!

Mala Nedelja. Neprestani požari v okolici Male Nedelje so privedli domačine do sklepa, da so ustanovili prostovoljno gasilno društvo, ki se lepo razvija. Vendar mu manjka sredstev, da si izpopolni gasilske priprave in zato se bo vršila dne 5. junija na vrtu gostilne g. M. Kosi velika tombola, katere glavni dobitek je lepa krava. Potem še možka obleka, panj s čebelami, sod vina in še 300 krasnih dobitkov. V interesu vsakega posameznika je, da pride. Mogoče je ravno sreča namenjena njemu, da dobi kravo za 3 Din.

Gornja Račgona. Pri nas je vino, in sicer dobro, na kmetih po 4 Din, v gostilni po 8 do 14 Din. Po 4 Din ga prodajajo kmetje, če kdo vzame pet litrov. Drugače je pa po 2 do 3 Din. Pijemo, kar se da. Ob nedeljah tako proti večeru obletavajo brnči hrošči padle junake za domo — vino. No, pa zdaj je topel čas — pesniško lepe, mile noči — ne prehladna rosa, tako da ne bo prevelika zguba. Praviijo, da je »griza«. Najlažje se ta bolezen ozdravi s priskino in poceni kapljico. Kdo bi si delal skrbit

Moslavini, dalje v Ivanič in prišel le eno nemško miljo od Zagreba blizu Križa. Sedem milj na okoli je vse požgal, razdejal trge, vasi, cerkve, gradove in odpeljal seboj ljudi, živino, žito in seno. Ko se je vračal, je gnal seboj nad 1000 ujetnikov. Graničarji pešci so pa prestregli vračajoče se Turke v soteski pri Čazmu, jih mnogo posekali in ujeli.

Že v začetku novembra 1591. se je zopet vrgel Hasan z begom iz Like na trdnjavo Repič in se je polastil že drugi dan. Niso je razdejali oblegovalci, ampak nesreča. Kristjanom se je vnel v trdnjavi smodnik in stolp je zletel v zrak s posadko vred. — Po pravici se je sedaj pl. Obračan bal za trdnjavo Bihač, kateri je poveljeval. Milo je prosil svoje kranjske rojake, naj mu pošljejo nekaj sto vojakov na pomoč, da ne izgine tudi ta slavna postojanka v plamenu. Kranjske deželne stanove je zadela Obračanova zadeva v srce. Dne 11. novembra so pokali po celem Kranjskem topiči in goreli kresovi, ki so klicali k orožju pešce in konjike. Tri dni pozneje je bila kranjska pehota že zbrana in je hotela baš odkorakati v Kra-

jino, ko pride od Andreja Turjaškega vesela vest, naj se razidejo domov, ker je Hasan zapustil bihačko okolico.

Po zimi l. 1591-92 je utrjeval zagrebški kapiteelj Sisek. Dotlej je bila trdnjava bolj slaba. Zunanja mestna ograja je bila spletena iz šib in namazana z blatom. Treba pa je bilo napraviti zid in okope. Kanonika, ki sta bila poveljnika, sta želela imeti tudi stalne straže ob zidovju trdnjave in bregovih Kolpe. Zagrebčanom pa se je zdela nujna potreba, da se utrdi ne le Sisek, ampak tudi Zagreb, ki bi bil moral okusiti turško silo koj za Siskom.

Spomladi leta 1592 je začel izvrševati Hasan prav na tistem in zvičajno svoje naklepe ob bregu Kolpe. Tam, kjer se izliva Petrinja v Kolpo, je začel graditi z veliko naglico novo trdnjavo, ki bi dobila po reki ime Petrinja. Dne 18. aprila je gledalo zidovje že poldrugji seženj iz tal. Teden pozneje so postavili za obzidje že topove, nataknili po zidovju 20 turških zastav in ukazano je bilo za opoldne v znamenje veselja ustreliti tritisočkrat.

(Dalje prihodnjič.)

slej so smatrali za tečaj mraza sibirsko mesto Verhojansk, kjer pa znaša največji mraz »komaj« 53.9 stopinj pod ničlo.

Konec smrtnih skokov iz zrakoplovov.

Avstralski poročnik J. Reece je napravil nove vrste padalo, ki bo po njegovem zatrdilu za vselej preprečilo žalostne smrtno skoke, ki so še vedno pogosti. Reece je namreč dodal sedanjemu navadnemu padalu še majhno, takomenovano pilotno padalo, ki je tako preprosto zloženo, da se vedno zanesljivo odpre in s svojim odporom pomaga toliko, da se razgrne tudi pravo ali glavno padalo.

Bodimo luštni in veseli, dokler je sladko vin-
ce tako po ceni!

Črešnjevci pri Gornji Radgoni. Smrt ne izbi-
ra, temveč s svojo koščeno roko od kraja pobira.
Tako je tudi po kratki in mukepolni bo-
lezni nenadoma utrjala nit življenja tukajšnje-
mu posestniku in občinskemu odborniku 62 let
staremu Francu Bračko, kateri je bil v sredo,
dne 18. maja položen k večnemu počitku. Po-
kojnik, kateri je bil veren mož, miroljuben in
zelo skrben gospodar, tudi od svojega 18. leta
stalen naročnik našega lista, zapušča globoko
žalujočo ženo, sina in tri hčere, katere je skup-
no s svojo pridno ženo vzgojil v strogo narod-
no-verskem duhu. Posebna zahvala bodi na
tem mestu izrečena za globoko v srce segajočo
poslovične in tolažilne besede ob odprtem gro-
bu domačemu g. župniku, kakor tudi g. orga-
nistu in njegovim pevcem za lepo ubrano petje
ter sploh vsem, kateri so v tako lepem številu
spremljali nam dragega pokojnika na njego-
vi zadnji poti. Tebi, dragi in nepozabni naš
sosed in sovaščan, pa bodi naša obmejna slo-
venska zemlja, na kateri si tako vztrajno in
rad delal, skrbel in živel, lahka!

Polensak. Od poročnega oltarja na mrtvaški
oder. Pač malo dni je minulo, odkar sta skle-
nila večno zakonsko zvestobo pridna Nežica
Čušova iz Polence in Jakob Meško od Velike
Nedelje. Kratke dneve vesele godbe in pesmi
svatov so zamenjali žalostno pojoči zvonovi in
nagrobne žalostinke. Mesto prejšnjega veselja
je zavladala v hiši žalost in jok. Ravno 14 dni
po poroki se je vil turoben sprevod od hiše
žalosti proti pokopališču, kjer smo položili raj-
no Nežico v nemi grob k zadnjemu počitku.
Le kratek diš bolezn — pljučnice — je uničil
to mlado življenje in ga presadil iz tega hor-
nega zemeljskega v boljše življenje. In koga
ne gane do solz ta slučaj, ki se pač malokdaj
prigodi. Pa tudi skoro ni ostalo nobeno oko
suho, ko so izročali temeljske ostanke drage
Nežice v hladni grob. Kdo more potolažiti mla-
dega, zdaj osamelega moža, sestro, brata oro-
znika in ljube starše, če ne Oni, ki daje rast
življenja, hridkost in žalost smrti. Torej, večni
pravični Bog, dajaj tolažbe vsem preostalim v
težkem udarcu, rajni dobri Nežici pa naj sveti
večna luč! — V večnost se je iz te doline solz
preselila po daljši bolezn Marija Majcen, po
domače Bračičeva iz Hlaponec. Naj ji bo Bog
pravičen in usmiljen sodnik, preostalim žalu-
jočim naše sožalje!

Majšperg. Dne 23. maja sta prejela zakra-
ment svetega zakona Sagadin Anton, sin po-
sestnika, doigoletnega občinskega svetovalca,
gostilničarja in cerkvenega ključarja Zdravko
Sagadina v Sesterzah ter Veldin Terezija, hči
posestnika, cerkvenega ključarja, bivšega ob-
činskega svetovalca in načelnika krajevnega
šolskega odbora v Lesju. Oba od hiš poštenosti
in verske značajnosti. Obe hiši sta naročeni na
naš list. Naj ostane tudi dalje tako. Na veseli
svatbi se je nabralo za dijaško semenišče 103
Din in 5 avstr. šillingov. Posnemanja vredno!
Zakoncema pa želi »Slovenski Gospodar« obilo
sreče!

St. Janž pri Velonju. Dne 22. maja je naše
učiteljstvo z otroci priredilo lepo uspelo igro
»Čudežne gosle«, ki so jo igralci izvrstno pogo-
dili. Tudi pevske točke so prav dobro izvajali.
V imenu staršev se zahvaljujemo učiteljstvu,
da tudi izven šole skrbi za izobrazbo srca in
duha naše ljube mladine, nam pripravlja ure
veselja. Še bolj se pa hodo veselili siromaki,
ki bodo prejeli v obliki živih ves čistih dobiček,
ki je bil ob popolnoma zasedeni dvorani tudi
povoljen. In najlepši nauk in zgled so nam
dali otroci, da je treba v hudih dneh usmilje-
nih src. Igra se bo ponovila v nedeljo, dne 5.

junija. Pridite takrat vsi, ki lepe igre še niste
videli.

Celje. Orglarska šola šteje v letošnjem letu
28 učencev in dve dami. K zrelostnem izpitu so
se oglasili sledeči tretjeletniki: Führer, Kalčič,
Kozole Angela, Kutnjak, Lesnik, Lipar, Majhe-
nič, Tržan in Zaje. Ker je učence pridno pouče-
val v slovenskem pravopisu in računstvu gos-
pod učitelj Kramar, bodo absolventi zmožni
poleg organistovske službe opravljati tudi pi-
sarniška dela.

Smarje pri Jelšah. Na Telovo je v Mariboru
lepo z Bogom spravljen umrl ter bil tam zad-
njo nedeljo ob veliki udeležbi pokopan hišni
posestnik in nekdanji opolnomočeni minister
stare Avstrije baron Emil Gödel-Lannoy. Vele-
čislani mož, ki je dočkal 87. leto, tudi še v
Smarju v dobrem spominu živi. Bil je posest-
nik našega gradu Jelše. Silno lepo je zanj
skrbel in ga kot poslanik v Cargiradu tako po
turško uredil in okrasil, da ga je z veseljem
obiskal in ogledal pač vsak tujec. Še sedaj,
ko si je na tem gradu že več posestnikov sle-
dilo, se dajo spoznati turški sledovi, n. pr.
polumesec, predvsem pa turški napisi v nek-
danji sprejemni dvorani, ki hvalijo milosrčnost
in gostoljubje. Blagi rajni naj naprej živi v
spominu Smarčanov.

Sv. Vid pri Grobelnem. Na Telovo smo spre-
mili k večnemu počitku posestnika iz Mlač Ja-
koba Povaleja. Po kratki, mučni bolezn ga je
pokosila smrt v najlepših moških letih, komaj
34 let starega. Naj počiva v miru! — V naši ob-
čini je precej gospodarjev, ki imajo lepe in
vzorne sadovnjake. Sadjarska in vrtnarska po-
družnica ima tudi že svoje drevnice. — Tudi
gasilci se z vso vnemo pripravljajo za zgradbo
gasilskega doma. Hvala vsem darovalcem, le
po tej poti naprej!

Marija Reka. Zelo sem bil vesel, ko sem našel
drug dopis v Slovenskem Gospodarju iz našega
kraja. Zakaj? No, mislil sem pač, da bodo te-
den za tednom tukajšnje novice v Slov. Gospo-
darju. Čakam in čakam, pa nič ne pričakam.
Zato pa vzamem zopet sam pero v svojo okor-
no roko, da sporočim nekaj novic radovednim
bralcem. Razen že znanih smrtnih slučajev jih
je šest drugih. Omenim samo dva, oba v mese-
cu aprila. Ob nepričakovano veliki udeležbi se
je dne 13. aprila vršil pogreb invalida Jakoba
Pošek, po domače Dušak. V vojni je prišel ob
eno roko. S takratno operacijo se je pa začela
tudi njegova bolezn v drobovju, ki jo je pre-
našal s čudovito potrepljivostjo. S pomočjo
proteze je še lansko leto opravljal vsa kmečka
dela; bil je namreč drugače zelo močan. Rad
je pomagal doma in pri sosedih. Bil je tudi
dolga leta vnet in požrtvovalen član tukajšnje-
ga cerkvenega pevskega zbora. Dragi Jaka!
Uživaj za svoje delo in trpljenje večni mir in
pokoji! — Dne 22. aprila so v Ljubljani pokopali
tukajšnjega posestnika in občinskega odborni-
ka Jožefa Jerman, po domače Jelenčar. Hudo
trpljenje v želodcu si je želel olajšati z ope-
racijo v splošni bolnici. Operacija se je sicer
posrečila, toda 71 letni starček je podlegel po-
sledicam. Bil je poprej rudniški paznik v
Trbovljah; kot vpokojenec je prišel semkaj na
svoje posestvo in se izkazal za izvrstnega gos-
podarja. Poprej v Trbovljah, potem pa tudi
tukaj je bil več let občinsko odbornik. Naj v
miru počiva! — V zakonski stan sta stopla
mladenič Konrad Kos, po domače Breznikar in
Marija Laznik, po domače Čerjeva. Oba sta po-
prej marljivo sodelovala na cerkvenem koru:
on kot tenorist, ona kot sopranistka. Mlademu
paru obilo sreče!

Marija Reka. Redko in ganljivo slovesnost
smo imeli tukaj na Trojiško nedeljo — blago-
slovitev križevega pota. Odkar je bila cerkev po-

Kri je nosilka življenja,

ker obavlja izmenjavo snovi v člo-
veškem telesu. To pa je mogoče
samo čisti in zdravi krvi. Zavaljo
tega očistimo svojo kri s prirodnim
**'Planinka' zdravilnim ča-
jem,** pripravljenim iz najboljših
planinskih zdravilnih zelišč. **'Pla-
ninka'**-zdravilni čaj čisti, osvežu-
je in obnavlja kri in celi organi-
zem. Zahtevajte v lekarnah samo
pravi **'Planinka'**-zdravilni
čaj, ki se ne prodaja odprto,
temveč samo v plombiranih pake-
tih po 20 D z napisom proizvajalca:
Lek. Bahovec, Ljubljana.

slikana, torej tri leta, smo pogrešali v njej kri-
žev pot. Letošnjo zimo pa je strokovnjaško ke-
mično umil stare slike cerkveni slikar V. Va-
potnik iz Žalca. Nabavil je križev pot blagopo-
kojni Miha Stojan, ki je umrl kot dekan v
Braslovčah, ko je bil pred blizu 100 leti tukaj
kurat. Prenovljenim slikam je izdelal nove
okvire iz hrastovega lesa v slogu velikega ol-
tarja mizarski mojster g. Ivan Prevolnik v
Trbovljah. Prenovljen križev pot zelo krasi že
itak lično cerkev. Blagoslovil ga je vlč. g. I.
Zmave, katehet iz Trbovelj ob asistenci č. g. A.
Medveška, kaplana iz Trbovelj in č. g. doma-
čega župnika, potem, ko je v jedrnatih pridigi
obrazilo zgodovino te pobožnosti in spodbujal
k marljivemu obiskovanju svetega križevega
pota. Vsem številnim udeležencem ho ostala ta
ganljiva slovesnost v neizbrisnem spominu.
Zveličar pa naj bo prebogati plačnik vsem, ki
so k tej slovesnosti pripomogli in jo izvršili!

Sv. Rupert nad Laškim. Več let smo čakali,
prosili, dregali, sedaj pa se je naša iskrena že-
lja izpolnila: cesta, ki bo vezala Sv. Rupert s
Sv. Jurijem ob južni železnici preko Osredka v
Kalobju, se je začela graditi. Po velikodušni
akciji bivšega okrajnega zastopa celjskega pod-
načelstvom velezaslužnega g. Mihelčiča, se je
že več let v to svrhu naloženi denar vendarle
obrnil za to cesto. Ker so tudi vsi posestniki
v Sečji vasi, po katerih posestvih pelje nova
cesta, pokazali hvalevredno naklonjenost in
požrtvovalnost za novo cesto, bo ta kmalu ke-
likortoliko dograjena in se izročila prometu.
Vsi zavezni Kalobčani in Ruperčani pa bodo
vse storili, da se bo nova cesta spravila v ved-
no lepše stanje! V to pomoz! Bog! — V to
splošno veselje pa je v istem času kanila brid-
ka kaplja poročila, da je dosedajna okrajna,
oziroma banovinska cesta Laško—Hudimal—
Sv. Rupert z odlokom dravske banovine pro-
glašena za občinsko cesto. 35.000 Din stane
vzdrževanje te ceste letno, sedaj pa naj obči-
na, ki je itak preobremenjena s plačili, vzame
tako breme nase. Cesta, dolga nad 7 km, je v
nevarnosti, da popolnoma propade; propadel
pa bo s cesto tudi ubogi kmet! — V Trobendo-
lu je blizu premogovnika pred kratkim ponoči
zgorela nova hiša trgovca Antona Aškerc; ka-
ko je ogenj nastal, še ni dognano. Škoda je
krita z zavarovalnino. — Pred nekaj dnevi so
v Velikih Grahovšah neznan tатовi ponoči vlo-
mili skozi streho v hišo pasestnika Zerne, po
domače Rebaze ter zahtevali od domačih, ki so
se roparjem postavili v bran, denar. Tega sicer
niso dobili, a zadjali so gospodarju in eni hčer-
ki z nožem težke rane po glavi in vratu. —
Nekateri kmetski ljudje, predvsem taki, ki ne
berejo nobenega lista, še vedno skrivajo večje
vsote denarja doma. Ker se po svetu vse zve,
ni čuda, da tak denar privabi nemaniče in dru-
ge potepuhe. Ljudje božji, dajte si vendar kaj
svetovati!

Pišce. Saj je vedno kaj novega pri nas. Ker pa več ljudi ne ve, zato se bomo zopet oglašili, da opozorimo svet, da smo tudi mi hoteli prinesli svoj dar na oltar brezposelnosti, a se nam ni posrečilo. Privandral je odnekod, saj je vseeno odkod, mlad, čeden fant. Izdal se je za brezposelnega in je prosil za vsako delo, samo da bi se lahko preživljal. Hm! Saj se je revež našim dekletom kar smilil, ko je bil tako čeden. Ali kaj, ko je bil vendar tako »suh«. Morda bi res katera svojega vsiljivega izvoljenca pustila, ko bi bil privandravec vsaj malo »moker« in bi mu bolj goste dlačice poganjale pod nosom. Pa tega ni bil sam kriv, zato pustimo to, da se še kje drugod ne bi morda komu po našem revežu sline cedile. Brezposelnost je huda reč, ker je navadno v zvezi s pajčevinami v želodcu. In našem revežu smo dali delo. G. župnik ga je vzel za hlapca. Nekaj dni je še delal, a potem je naenkrat izjavil, da se mu je brezposelnemu boljše godilo. Denarja je imel dosti, hrano še tudi dobro, spal je lahko kakor dolgo je hotel in kar je najvažnejše, delati mu ni bilo treba. Pobral je svoja šila in kopita in noč ga je vzela. Danes je pač boljše biti brezposeln. Hm! Pa še naj kdo reče, da Pišečani nočemo ničesar storiti za omiljenje brezposelnosti! — Tudi kipe v cerkvi smo si dali popraviti. Sv. Mihaela smo za glavo zmanjšali. Kipar g. Hohnjec iz Celja mu je izklesal novo glavo, ki ni samo njemu v ponos, ampak tudi vsem Pišečanom, ki so pripomogli, da so naši cerkveni kipi prišli v novo obleko. — Pa tudi Kristus Kralj bo zavladal čez Pišce. Saj že komaj čakamo slikarja, da nam naslika njegovo podobo na pročelju cerkve. Pišečani pa gledajte, da ne bo vladal Kristus Kralj le na cerkvenem zidu, ampak mu dajte prostora tudi v svojih srcih in mir, blagoslov ter sreča bodo prišli k nam! — Kakor smo zadnjič povedali, je pri poku rakete nekdo mislil, da je padla luna z neba. To pač ni nič hudega. Ali da se to poglavje nadaljuje, je to važno. Od neke strani nas namreč še hodijo vpraševati, če smo z ekrazitom ali kakim drugim strelivom klatili luno z neba. Najbrž bi jo radi tudi drugod. Vsi naj pač vprašajo za recept in navodila našega Janeza. On se sicer zna potrkati na čelo in hudomušno nasmejati, a tudi navodila za klatenje lune z neba bo znal dati.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Na god Pomočnice Kristjanov je boguvdano nenadoma umrl, previden s tolažili svete vere tukajšnji posestnik ter bivši komandir žandarmerijske postaje v Žalcu, sedaj v pokoj, g. Jože Medved. V najlepši dobi, komaj 43 let star, se je moral ločiti od očeta, žene in otroka. Njegova smrt je bila lepa, nadvse vzorna. Bil je skrben in neutrudljiv gospodar, ki si je baš v poslednjem času veliko prizadeval pripraviti sebi in svojcem lepšo bodočnost. Ob ogromni udeležbi domačinov in ljudi iz sosednjih župnij ter zastopstva žandarmerije, smo ga na praznik presvetega Rešnjega Telesa spremili na božjo njivo. Bog bodi njegovim dušam milostljiv! Težko prizadeti družini, kjer »Slovenski Gospodar« že precej let zavzema časino mesto, pa naše iskreno sožalje!

Planina pri Sevnici. Vrščič silkovitega in ponosnega Rudenika so ozeleneli, stari grad se je predramil iz nemega sanjarstva in se ves ovil v duhteče cvetje ter oživel z radostnim petjem slavčkov. S prerojenjem narave je prišlo tudi prerojenje v naša srca. Kot struna, ki se je dotakneš, so zadržela, zakaj najveličastnejši mesec je prinesel v naše kraje našo pesem, ono pesem, ki je odsev naših čustev. Tem našim čustvom smo prisluhnil v nedeljo 1. maja na Planini in 22. maja pri Sv. Vidu. Pevci od Sv. Vida in Planine, katere je zbral g. France

Pri slabosti je naravna »Franz Josefova« grenčica prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav mlo učinkujoč način »Franz Josefove« vode, ki je zlasti prikladen za nežno rast ženskega telesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 15

Gruden, so nam dali s svojim koncertom umetno narodno pesem. Zašumeli so naši lesi in z njimi so zadržale naše duše ob zvoku naših čustvenih narodnih melodij, ki nam jih je prednašal dobro izvežbani pevski zbor. Pesmi, po večini narodne v novejši izvedbi, so bile izvajane proti našemu pričakovanju. Koncert je bil po vseh glasbenih predpisih uspel in ga je treba zabeležiti v našo kulturno zgodovino. Zato k uspehu iz srca čestitamo in želimo skoro čuti zopet naše slavčke. Saj pesem je eno izmed onih sredstev, ki nas navdaja in obogati z vsem lepim.

Vprašanja in odgovori.

A. M. v Sp. H. Mati je umrla, oče je prodal posestvo, toda le svojo polovico. Dotični kupec pa uživa celo posestvo. Otroci, ki so med tem polnoletni, hočejo materino polovico. Ali smejo to zahtevati? — Vaša stvar je sicer jasna: Otroci imajo pravico do polovice posestva po materi, ker je še vedno vse na njo vknjiženo in še ni razdeljeno. Oče bo pač pri celi stvari imel nepravilno, če je kupca prevaril in če je tudi otroke oškodoval, da se dota že ni razdelila. Dediči morajo vložiti tožbo za dedščino.

A. P. v M. Ali mi more kdo nasprotovati, če na svojem postavim sam svojo hišo? — Seveda! Za zidanje morate imeti dovoljenje od občine in vsaj ime vam mora dati kak stavbeni mojster, četudi potem sami delate.

J. O. v K. Ali sme okrožni zdravnik zaračunati mrtvaški list? — Seveda sme, ker je itak taksa predpisana. Toda mrtvaški list dobite navadno v župnišču, zdravnik vam da le potrdilo. Glede mrtviško-oglednega lista pa se obrnite na občino.

P. B. v K. Imam šest srečk srbskega Rdečega križa. Ali je že katera izžrebana? — Ko boste šli enkrat v Ljubljano ali Celje, jih nesite seboj in vprašajte v banki.

F. Z. v L. Ali so železni zvonovi kaj vredni? — Nič niso vredni! Ne po glasu, ne po trpežnosti. Glede brezijskih zvonov se pa tja obrnite!

R. O. v P. Po pešpoti vozijo kolesarji. Ali jim to smem zabraniti? — Če je pot označena kot pešpot, ne smejo kolesarji tam voziti. Nekateri to preprečijo praktično s tem, da na vstopu na pešpot napravijo vrteči križ.

L. F. v Z. Ali je Zadržna samopomoč v redu? — V redu. Posluje v Mariboru, Orožnova ulica.

J. B. v H. Žagal sem na svoji žagi za sebe, davkarja mi je naprtila veliko davka. — Gotovo imate prijavljeno žagarsko obrt in ste vsaj v prejšnjih letih žagali tudi za druge. Zato morate davek plačati, ako obrti niste odjavili, če tudi žagate le za sebe.

Sl. A. v D. r. Kako naj pošljem denar v inozemstvo? — Sami ga ne boste mogli poslati. Je prepovedano, tudi v Avstriji je taka prepoved. Vi naročite dotični aparat in povejte, da boste plačali v dinarjih pri kakšni jugoslovanski banki.

F. K. V. D. Ali srem izkopati denar, ki je zakopan na tujem svetu in samo jaz se vem za njega? Ali se izplača? — Ker ne poveste,

kak denar je tam, ne moremo vedeti, če se splača. Izkopljite ga z vednostjo posestnika zemljišča in si ga delita po dogovoru.

Isti. Kaj je s srečko vojne škode (ratne škode)? — Vrednost srečke je sedaj sicer majhna, toda igra se dalje in bo v določenih letih izplačana. Vrednost srečke čitate v dnevniku »Slovenec« pri borznih poročilih, če je kaj zadelo, izveste v banki.

J. Ž. v K. Ali sra geometer sam prestavi mejanke preko sveta, ki smo ga uživali nad 30 let? — Dokazati morate, da ste v dobri veri uživali ta svet nad 30 let, nato tudi geometer ne sme prestaviti mejnikov, razen če ste se pogodili, da boste s tem zadovoljni, kakor bo on odmeril.

M. Č. v St. Prodal sem cestnemu odboru gramoz. Sedaj mi pa računa ne plačajo, češ, da je to za prekomerno vožnjo, za kar sem že po lanskem predpisu dala preje. Kam se naj pritožim? — Zoper to postopanje se pritožite na bansko upravo.

Novе knjige.

Dekanija Celje je naslov II. zvezku knjige, katero je izdalo Zgodovinsko društvo v Mariboru. Krasno opremljena, bogato ilustrirana in po strogo zgodovinski vsebini privlačna knjiga stane za nečlane 75, za člane Zgodovinskega društva pa 50 Din. Znamenito delo toplo priporočamo.

Važna knjiga za vse, ki imajo opravka z vinom. Splošna kriza zelo občutno tlači tudi naše vinarstvo. Pridelka je mnogo in še prav dobrega, toda večina tega blagoslova je še v kletih, izvoza ni, kupcev ni in vinogradnik s strahom razmišlja, kaj bo, če pojde tako naprej. Vinarstvo je za našo državo vsekakor veljavno v narodno-gospodarskem oziru, saj imamo v Jugoslaviji okrog 100.000 ha vinogradov, katerih letni pridelek se ceni na eno milijardo Din! Samo dravska banovina ima okrog 25.000 ha vinogradov. Jasno je tedaj, da je vinarstvo življenjskega pomena za tisoče in tisoče naših državljanov, posebno pa še Slovencev in da je treba vse moči združiti, da se doseže še boljše kvaliteta naših vin, da se istim zopet utrdi stara njihova slava in jim zopet odpre pot v tujino. Za uresničenje tega namena je bil pač skrajno potreben vinski zakon, ki smo ga nedavno (18. decembra 1929) dobili in ki ima v svoji, priznani izborni sestavi namen, sčitati in dvigniti naše vinarstvo ter biti tako vinorejcu, kakor krčmarju in vinskemu trgovcu v oporo in pomoč. Vsakemu, ki ima kakorkoli opraviti z vinom, je pač nujno potrebno, da se temeljito pouči o določbah tega zakona, ker le tedaj si bo vedel obrniti v prid njegove dobrote in se izogibati njegovih, sicer dobro mišljenih ostrin. Kakor nalašč prav nam torej pride pravkar izdana knjiga našega strokovnjaka Andreja Žmavca: **Vinski zakon in kletarski vedež** (se dobi vezana za 50 Din v vseh knjigarnah), ki vsebuje na 176 straneh vinski zakon z mnogimi pojasnili, pravilnik, važnejša določila iz kontrolne službe in tudi resnično oceno samorodnic, ki so tako zelo oškodovale dober glas naših vin. Tako vinogradnikom, kakor krčmarjem bo še posebno dobrodošel drugi del knjige: **Kletarski vedež** z najvažnejšimi strokovnimi navodili o kletarstvu sploh, torej o ravnanju z zdravim in bolanim vinom, o kleti in vinski posodi in še o marsičem, kar bi naj vedel vsak vinorejec, vsak krčmar. Vsem, ki imajo kakorkoli opraviti z vinom, torej tudi tistim, ki ga radi pijejo, se ta umestna knjiga lahko z mirno vestjo prav toplo priporoča. = M.